

Ciscar, un any després.

"El clientelisme nega el socialisme"

Cebrià Ciscar i Casaban (Picanya, 1946), vice-secretari general del PSPV-PSOE i diputat al Congrés dels Diputats. Va ser el primer alcalde que va donar el nom del País Valencià a una plaça i el conseller més important del govern valencià.

Si no he errat en els càlculs, senyor

Ciscar, ara fa justament un any que va deixar la conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

—¿Avui és 15 de setembre? Doncs avui és quan es prengué l'acord, i el dia 19 quan deixí la conselleria.

—¿La troba a faltar?

—La veritat és que quan es porten vuit anys, que són els que jo hi vaig estar, hi ha molts lligams, de tota classe, al voltant de projectes i de persones que configuren un equip. I, per tant, l'he tinguda present en moltes ocasions. El dia 19 de setembre de 1989, quan vaig eixir de la conselleria, tenia clar que s'havia acabat una etapa, que havia d'assumir la responsabilitat d'encapçalar la llista del PSPV-PSOE per la circumscripció de València, i que a partir d'aquell moment el meu quefer anava a ser un altre.

També és cert que el compromís amb el treball durant tot aquest temps m'ha quedat com molt permanent, i a conseqüència d'això de vegades recorde tot el que s'hi feia i el que hi quedava per fer.

—¿Segueix amb atenció la marxa del seu antic departament?

—Ho procure, com també la de les distintes institucions valencianes.

—El seu successor, Antoni Escarré, ¿va ser el resultat d'una tercera via entre el candidat de Lerma i el seu?

—No és així. No és així perquè jo mai he discutit ni discutiré el que correspon a l'exercici competencial de cadascú. Jo vaig estar de conseller el temps que em correspongué i a continuació era lògic que el president triara la persona de la seua confiança per a assumir la responsabilitat de la conselleria. I, tot s'ha de dir, em va

causar satisfacció que el càrrec recaiguera sobre una persona que havia estat treballant amb mi, en l'equip de la conselleria, com a director general.

—¿Com s'explica que queden molt pocs antics col.laboradors seus en els càrrecs directius?

—Aproximadament, continua en la conselleria la meitat de l'equip directiu que va treballar amb mi. Jo, de totes les persones que van treballar amb mi, en guarde molt grat record: vam fer l'impossible, conjuntament, per la realització del projecte per a la cultura i l'educació del nostre país.

Quan una persona es fa càrrec d'un departament, té les competències i les atribucions per a triar-se el seu equip —jo tenia l'equip que vaig voler—, i és cert que el fet que deixen de formar-ne part algunes persones em produeix un cert sentiment.

—¿A què atribueix l'espantada d'Andreu Alfaro i Joan Fuster, entre altres, del Consell Valencià de Cultura, després d'haver deixat vostè la conselleria?

—Aquestes persones, com a valencians i com a gent de la cultura, em mereixen la màxima consideració. Sé que han actuat, durant tots aquests anys, amb una voluntat de col.laboració i aportació al desplegament de la cultura al nostre país. Sé que ho han fet amb il.lusió mentre jo he estat al cap de la conselleria i estic segur que ara mateix també presarien la seua aportació a tot el que supose un benefici per a la nostra cultura. I també entenc que la permanència en determinades institucions d'àmbit cultural és sempre una decisió temporal; per tant, deuen haver estimat oportú no estar presents en la institució.

—¿Després de ser conseller ha

mantingut contactes amb ells?

—El compromís amb la cultura, fruit d'unes circumstàncies i un moment en què es despleguen determinades tasques, no és temporal en el meu cas. El meu és un compromís permanent i per això mantinc, d'una manera molt satisfactòria, una relació amb la gent que fa la cultura en aquest país, amb la gent que té coses a expressar, amb els creadors. I avui, sense la responsabilitat de la tasca institucional, ho sent amb un increment de la relació d'amistat.

—Concretament, ¿com consagra el seu temps a Madrid?

—A Madrid, i en el Congrés dels Diputats, el meu treball està centrat en dues comissions: la d'Educació i Cultura i la d'Afers Exteriors, de la qual en sóc vice-president primer. Pel que fa a la primera de les comissions, hi ha vinculacions amb el meu treball anterior en la major part dels assumptes; i quant a la segona, és cert que constitueix per a mi una novetat, però també una novetat interessant.

—Arriben escasses notícies sobre la seua activitat actual, ¿sap per què és així?

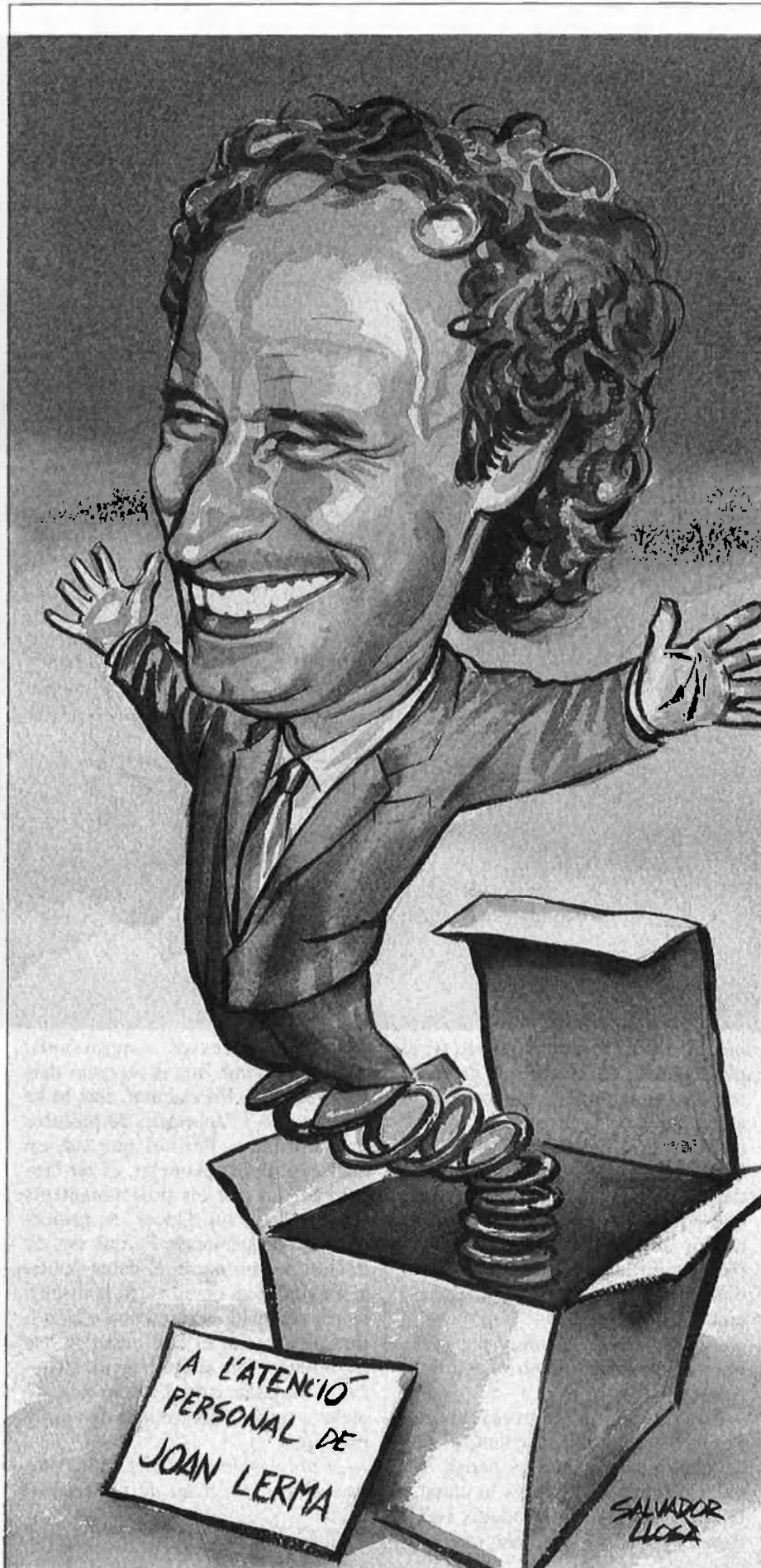
—Potser és que abans n'hi havia massa, de notícies sobre mi.

—En canvi, sí que se sap d'altres valencians destacats a Madrid, que defensen la LOGSE, o el que siga.

—També s'ha de comprendre que som un equip, el formem tot el grup socialista, amb la corresponent distribució de tasques.

—S'ha dit que el seu partit li havia imposat silenci.

—No és cert. No me n'ha imposat ningú, de silenci, ni sol ser aquesta la norma d'actuació del partit. És cert que jo he estat més silenciós en aquesta etapa, sobretot després de la

campanya electoral. Crec que era convenient, en la mesura que quan s'ha estat un llarg temps en una responsabilitat és necessari realitzar una reflexió i procurar un cert distanciament del que ha estat el treball diari. Ho he fet en aquest sentit i crec que, a partir d'ara, es pot parlar amb absoluta normalitat de tot.

—*¿Viu més tranquil ara?*

—*Es una situació distinta.*

—*Enguany ha fet vacances, ¿no?*

—*És cert. És la primera volta, en vuit anys, que faig un mes de vacances. I, des del punt de vista personal, té un aspecte gratificant.*

—*El president Lerma ha confessat no saber què és el ciscarisme —de fet, tampoc sap què és el lermisme—, ¿vostè té alguna noció d'aquests conceptes? ¿O no existeixen?*

—*Més que existir o no existir, el que puc dir és que les denominacions dins del partit que responen al nom o al cognom d'una persona no han estat mai el meu desig. Crec que és suficient que tots ens diguem socialistes, i que dins d'aquesta conjunció siguem capaços d'aportar, en el que pot ser i ha de ser el debat de les idees, les nostres posicions. Jo sempre he estat per aquest plantejament: ho estic d'una manera resolta.*

—*Si no es tracta de personalismes i sí d'idees, ¿quines són? Perquè vostè, com a coordinador del Programa 2000 al País Valencià, està més vinculat al la ponència política del partit que no Lerma.*

—*L'existència o no, entre companys del partit, de diferències al voltant de posicions o d'idees es produeix en el debat. És cert que al llarg d'aquests dos anys jo he treballat en la coordinació del Programa 2000, en contacte amb els militants socialistes, en les agrupacions locals, i amb la col·laboració de ciutadans que s'han volgut acostar al debat i la discussió amb els seus criteris. Estic convençut que, quant al programa 2000, hi ha una coincidència molt majoritària per part dels socialistes valencians, independentment que el procés congressual presente unes propostes per a incorporar-hi suggerències i millores.*

—*I les posicions que diferencien els diversos sectors, ¿quines són?*

—*Jo crec que hem d'esperar a la realització dels congressos per tal de sa-*

ber si, efectivament, defensem o no les mateixes idees.

—*El pacte subscrit a la ciutat de València entre els diversos sectors, ¿està propiciat per la delicada situació electoral de l'ajuntament?*

—Els acords en el partit són una mesura positiva, i s'adopten, en el cas congressual o d'elaboració de llistes, sempre que les llistes siguen plurals. Si recullen la realitat d'un determinat àmbit, en aquest cas la ciutat de València, és lògic que hi haja un acord. Si això no és així, és normal que hi haja posicions diferents. Els acords, al meu entendre, han de ser coincidències fonamentals en idees, desig de treball conjunt i incorporació de persones que donen sentit de pluralitat.

—*Diuen que vostè sempre acaba pactant i Antoni Asunción, el director general d'Institucions Penitenciàries, enfadant-se.*

—Antoni Asunción i jo portem molts anys treballant junts pel socialisme valencià des de la mateixa comarca. Puc dir que fins ara hem tingut les mateixes actuacions i que continuarem compartint-les. Per tant, no s'enfada.

—*¿Per què ha fet servir estratègies distintes (presentar batalla i pactar) en segons quines comarques?*

—L'error de plantejament és pensar que aquesta ha estat una decisió meua.

—*Vostè n'és el cap visible.*

—Jo estic convençut que els companys i companyes de les distintes comarques han actuat com han cregut més convenient, d'acord amb una sèrie de circumstàncies. Si pensem que hi ha acord quan només hi ha una llista i que hi ha desacord quan n'hi ha dos, la capacitat d'integració està en funció de qui té la majoria en una comarca i qui n'és minoritari.

—*Una cosa: si Izquierda Socialista (IS) propugna la unitat indestriable entre el partit i el sindicat, les aliances del partit amb altres forces d'esquerra i la presència dels corrents en els òrgans de direcció del partit, ¿com és possible que haja pactat amb Lerma?*

—Dins del que és el projecte socialista, estime que cadascú pot defensar les posicions que crega més adequades. Els estatuts del partit admeten l'existència dels corrents d'opi-

nió, i la possibilitat que puguen fer el plantejament alternatiu que consideren oportú al projecte majoritari. Jo entenc, des de la meua posició, que en el congrés present el partit socialista ha d'apostar per la configuració d'un projecte autònom de partit. I que aquest projecte es pot realitzar millor des de l'aplicació d'instruments com la concertació social, el diàleg parlamentari i la participació ciutadana.

—*¿Com valora l'incident pre-congressual de Madrid, entre Leguina i Acosta?*

—Els processos congressuals del PSOE són oberts, i, per tant, s'hi ha de manifestar el que es pensa. Un valor clar per al PSOE és la unitat, i la unitat del partit es produeix i s'assumeix per tots, i realment, quan s'a-

caben els processos congressuals, ens trobem amb una acceptació dels seus resultats. Prèviament, clar, hi ha la discussió i l'aportació de postures dels militants. Però el que cal, en qualsevol debat plantejat, és fer l'esforç per tal que els posicionaments siguen al voltant d'idees, de projectes, i no de persones. Perquè des de la cultura d'esquerra, el debat polític té un significat complet. Si la discussió és personal, això escapa a la cultura d'esquerra. El que passa és que es produeix una simplificació, a l'hora de traslladar una discussió a la societat a través dels mitjans de comunicació.

—*¿Fins a quin punt el famós congrés d'Alacant li ha deixat seqüeles?*

—Els socialistes valencians hem tin-

gut diversos congressos. N'hem realitzat cinc, i ara anem cap al sisè. En els congressos sempre hi ha posicionaments, i pot haver-hi enfrontaments, però el que és ben cert és que del congrés d'Alacant va eixir una executiva que actuà d'una manera sòlida i conjunta durant els tres anys següents. O siga que els problemes plantejats en aquell congrés es resolgueren al si de l'executiva.

—*Es diu que sense la parcel·la de poder que era la conselleria, el seu missatge s'ha convertit en messiànic.*

—Jo no crec que les idees i l'actuació en el partit hagen d'estar d'acord amb la presència en determinades institucions. El partit ha de ser el garant del projecte a llarg termini, i per tant, des de les institucions, el que es

fa i s'ha de fer és l'aplicació d'aquest projecte. Si pensem que la presència institucional és una forma de control de l'organització, estem realitzant un model que no és l'adequat per al funcionament del partit socialista. Entendre que la presència institucional suposa una pressió o afavorir l'existència de clientelisme polític, és una perversió de l'actuació política. Jo em negue a aquest plantejament. I crec que el partit ha de tenir el ressort perquè aquestes coses no es produeixen.

Per altra part, la direcció política ha de garantir la necessària sintonia —sintonia en l'aplicació d'un projecte— entre l'executiva, el govern autonòmic i les altres institucions. Però no prevalència ni creació de qualsevol clientelisme que afavoresca o de-

termine posicions en un partit, perquè això es relacionaria en la compra de voluntats i l'anul·lació de la llibertat de les persones. I això és una negació del socialisme.

—*Vostè, que va ser l'autor de l'avant-projecte de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, ¿com conceptua la intromissió lingüística d'Amadeu Fabregat en la TVV?*

—La postura que s'ha adoptat recentment, que jo he pogut detectar a través dels mitjans de comunicació, per l'ens públic RTVV no la conec en profunditat. Sé que hi ha hagut una espècie d'indicació numèrica de paraules, però no conec la finalitat d'aquesta realització. Entenc que la TVV és una eina important per a l'ús del valencià i per a establir una major connexió i comunicació entre les comarques i per a buscar una presència del fet valencià. Aquesta és la qüestió més definitòria del que és una eina de treball en un mitjà informatiu de caràcter públic, però no dispose de massa temps per a veure la televisió i no sé quin és el seu quefer.

—*Jo li l'explique: més del 60 per cent de la programació, en castellà.*

—Doncs en aquest cas, si això és així, la llista de paraules vindrà determinada pel castellà.

—*Parlem de casos ètics: ¿per què amb Fernández Valenzuela hi ha la presumpció d'innocència i amb Rafael Blasco no?*

—La presumpció d'innocència és un valor ètic que la societat en democràcia ha de traslladar a l'ordenament jurídic. I no només d'una manera nominal, sinó d'una manera efectiva. La presumpció d'innocència està establerta en la nostra Constitució i això significa la conquesta d'una valor ètic i és un dret que s'ha d'aplicar a tothom. Entenc que tots els ciutadans han de gaudir-ne. Modificar la presumpció d'innocència per la presumpció de culpabilitat implica l'abandó d'un valor ètic i l'incompliment d'allò que hem traslladat a l'ordenament: això pren base en la convicció que la natura humana és perversa. Jo estic segur que la majoria dels ciutadans i la majoria dels socialistes apliquen la presumpció d'innocència a totes les persones.

Miquel Alberola